

Smlouvy podle občanského zákoníku

Materiál byl vytvořen v rámci projektu
Nové výzvy, nové příležitosti, nová škola

*Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním
fondem a státním rozpočtem České republiky*

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kupní smlouva

- **prodávající za úplatu (cenu)** převádí vlastnictví věci na **kupujícího**
- podle občanského zákoníku se tato smlouva uzavírá tehdy, když jsou smluvními stranami **fyzické osoby** a také tehdy, je-li předmětem smlouvy **nákup a prodej nemovitosti**
- smlouva **nemusí být písemná**, písemná forma je povinná jen u nákupu a prodeje nemovitostí
- **vlastnické právo k věcem movitým** přechází na kupujícího **převzetím věci**, pokud se smluvní strany nedohodly jinak; **vlastnické právo k nemovitosti** přechází na kupujícího **vkladem do katastru nemovitostí**
- **podstatné náležitosti smlouvy**
 - a) určení smluvních stran
 - b) určení prodávané věci
 - c) určení ceny
- **obvyklé náležitosti smlouvy**
 - a) doba, místo, způsob předání movité věci
 - b) splatnost kupní ceny:**
 - současně s odevzdáním a převzetím předmětu koupě
 - předem, přičemž k odevzdání a převzetí předmětu koupě dojde později
 - následně po odevzdání a převzetí předmětu koupě
- **vedlejší ujednání při kupní smlouvě**
 - **výhrada vlastnictví** - vlastnické právo přechází na kupujícího až po zaplacením kupní ceny
 - **předkupní právo** - přednostní nárok na koupi věci, kdyby ji chtěl kupující někomu dále prodat
 - **právo zpětné koupě** - prodávající si vyhrazuje právo vrácení věci do určité doby po jejím prodeji, vrátí-li kupujícímu kupní cenu
- **zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě**
 - připouští-li to povaha věci, má kupující právo, aby věc byla před ním překontrolována nebo aby mu její činnost byla předvedena
 - když prodaná věc není v souladu s kupní smlouvou, je prodávající povinen bezplatně a bez zbytečného odkladu uvést ji do stavu odpovídajícího kupní smlouvě, a to podle požadavku kupujícího buď výměnou věci nebo její opravou
 - není-li výměna nebo oprava možná, má kupující právo na přiměřenou slevu z ceny nebo může od smlouvy odstoupit
 - nejde-li o věci, které se rychle kazí nebo o věci použité, odpovídá prodávající za vady vzniklé v záruční době
 - záruka se nevztahuje na opotřebení věci způsobené jejím obvyklým užíváním
 - při prodeji spotřebního zboží je záruční doba 24 měsíce; kratší záruční doby jsou při prodeji potravinářského zboží (8 dní), krmiv (3 týdny) a zvířat (6 týdnů)
 - je-li na obalu nebo v návodu u zboží vyznačena lhůta k použití, skončí záruční doba uplynutím této lhůty
 - na žádost kupujícího je prodávající povinen poskytnout záruku písemnou formou → záruční list, ve kterém může prodávající poskytnout i záruku přesahující 24 měsíce
 - uplatnění nároků z odpovědnosti za vady koupené věci se nazývá reklamacie

- reklamační nároky se uplatňují u prodávajícího nebo v záruční opravě
- doba trvání opravy se do záruční doby nepočítá
- uplynutím záruční doby reklamační nárok zaniká

Směnná smlouva

- vyměňuje se věc za věc, každý účastník je současně prodávajícím i kupujícím
- posuzuje se přiměřeně podle ustanovení o kupní smlouvě
- uzavírají ji např. sběratelé, kteří si vyměňují předměty svého zájmu

Darovací smlouva

- **dárce** něco přenechává nebo slibuje **obdarovanému**, a ten dar nebo slib přijímá
- musí jít o předání **bezúplatné a dobrovolné**
- předmět daru mohou být věci movité i nemovité, peníze, práva
- smlouva musí být písemná v případě, že
 - a) předmětem daru je nemovitost
 - b) k odevzdání a převzetí věci nedojde ihned při darování
- darovací smlouva je neplatná, pokud by podle ní mělo být plněno až po dárcově smrti
- dárce se může domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy

Smlouva o dílo

- **zhotovitel** se zavazuje **objednateli**, že mu na své nebezpečí provede objednané dílo za dohodnutou cenu
- dílo je určitý pracovní výsledek, který má obvykle hmotnou podstatu (věc), ale může jím být i závazek nehmotné povahy, duševní činnost
- smlouva může být uzavřena ústně, ale nezhotovuje-li se dílo na počkání, je zhotovitel povinen vydat objednateli **potvrzení o převzetí objednávky**
- **cena se platí po dokončení díla**, zhotovitel má však právo na **přiměřené zálohy**, provádí-li se dílo po částech nebo je-li nákladné; byla-li **cena** dohodnuta **podle rozpočtu, nesmí být** bez souhlasu objednatele **zvýšena**. Práce a náklady nezahrnuté v rozpočtu lze účtovat, jen když je objednatel písemně schválil nebo dodatečně písemně objednal. Nelze-li určit cenu pevnou částkou, stanoví se odhadem. Bude-li nutné **odhadnutou cenu podstatně překročit**, musí na to zhotovitel objednatele **písemně upozornit** a oznámit mu cenu novou. Jinak nemá nárok na zaplacení rozdílu v ceně. **Objednatel je oprávněn** z důvodu podstatného zvýšení ceny **odstoupit od smlouvy**. Za rozpracovanou práci je povinen zaplatit podle původně určené ceny, jen když má z částečného splnění smlouvy prospěch.
- má-li objednatel **dodaný materiál vady** nebo když objednatel dává ke zhotovení díla **nevhodné pokyny**, zhotovitel je povinen na to objednatele **upozornit**. Trvá-li objednatel přes tato upozornění na objednávce, **zhotovitel může odstoupit** od smlouvy.
- **objednatel může až do zhotovení věci odstoupit** od smlouvy i bez uvedení důvodu. Pokud však neodstoupí z důvodu podstatného zvýšení ceny zhotovitelem, je objednatel povinen **uhradit cenu prací již vykonaných**, nemůže-li zhotovitel jejich výsledek použít jinak.

- na obsahu smlouvy a na povaze díla závisí, zda zhotovitel musí provést dílo osobně nebo zda může pověřit jeho provedením jinou osobu na svoji odpovědnost

Smlouva o zhotovení věci na zakázku

- **zhotovitel odpovídá za vady**, které má zhotovená věc **při převzetí** objednatelem, i za vady **po převzetí v záruční době**. Je odpovědný i za to, že věc má **vlastnosti objednatelem** ve smlouvě **vymíněné**. Obecná záruční doba je **šest měsíců**, u zhotovení stavby **tři roky**.
- věc zhotovenou na zakázku má **objednatel převzít do jednoho měsíce**. **Později** je povinen platit **poplatek za její uskladnění**. Po uplynutí šesti měsíců od zhotovení věci může s ní zhotovitel volně nakládat. Nepodaří-li se mu ji zpeněžit, má právo, aby mu objednatel zaplatil cenu za zhotovení díla.

Smlouva o opravě a úpravě věci

- **zhotovitel odpovídá i za vady, jejichž příčinou je jiná vadnost věci**, než která byla podle smlouvy předmětem opravy nebo úpravy, a kromě toho **také za vady, jejichž příčinou je nevhodnost pokynů objednatele**. Této **rozšířené odpovědnosti se zhotovitel zbaví, jestliže objednatel** při uzavření smlouvy **upozorní** na tyto jiné vady nebo na nevhodnost jeho pokynů. Když zhotovitel pečlivě neprohlédne věc přejímanou k opravě a neupozorní na její jiné vady, které nebudou opravovány, mohl by nesvědomitý objednatel využít těchto ustanovení o rozšířené odpovědnosti a požadovat, aby mu zhotovitel navíc zdarma opravil i tyto jiné vady!!! Písemné prohlášení zákazníka, jímž se vzdává těchto nároků z odpovědnosti za jiné vady, je neplatné, protože zákon nepřipouští ujednání, kterým se někdo předem vzdává práva, jež může v budoucnosti vzniknout.
- **záruční doba** za opravy a úpravy **je 3 měsíce, u stavebních prací nejméně 18 měsíců**
- při nevyzvednutí opravené nebo upravené věci má zhotovitel po šesti měsících právo věc prodat. Dojde-li k prodeji, vyplatí zhotovitel objednateli výtěžek prodeje po odečtení ceny opravy nebo úpravy, poplatku za uskladnění a nákladů prodeje.

Spotřebitelské smlouvy

Smlouvy kupní, smlouvy o dílo i jiné občanskoprávní smlouvy se souhrnně nazývají spotřebitelské smlouvy v těch případech, kdy jejich **smluvními stranami jsou dodavatel a spotřebitel**. Dodavatel je osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy jedná v rámci své podnikatelské činnosti. Naproti tomu spotřebitelem je osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti. O takovýchto smlouvách obsahuje občanský zákoník ustanovení, jejichž hlavním účelem je **ochrana spotřebitele**.

Spotřebitelské smlouvy **nesmějí obsahovat žádná ujednání, která by odchylně od zákona zhoršovala postavení spotřebitele a zvýhodňovala dodavatele**. Nepřípustné je např. ujednání, které

- vylučuje nebo omezuje práva spotřebitele při uplatnění odpovědnosti za vady dodávky nebo odpovědnosti dodavatele za škodu
- stanoví, že smlouva je pro spotřebitele závazná, zatímco plnění dodavatele závisí na splnění podmínky, jejíž uskutečnění je výlučně na vůli dodavatele
- zavazuje spotřebitele k plnění podmínek, s nimiž se nemohl seznámit před uzavřením smlouvy
- dovoluje dodavateli jednostranně změnit smluvní podmínky bez důvodu ujednaného ve smlouvě

- stanoví, že cena zboží či služeb bude určena až v době jejich splnění nebo umožňuje dodavateli zvýšit sjednanou cenu, aniž by spotřebitel byl oprávněn od smlouvy odstoupit, kdyby cena sjednaná v době uzavření smlouvy byla podstatně překročena
- přikazuje spotřebiteli, aby splnil všechny své závazky i v případě, že dodavatel své závazky ještě nesplnil
- dovoluje dodavateli převést práva a povinnosti ze smlouvy na jinou osobu bez souhlasu spotřebitele, dojde-li převodem ke zhoršení dobytnosti spotřebitelovy pohledávky nebo k oslabení jejího zajištění

Smlouva o půjčce

- smlouva nemusí být písemná; písemná forma smlouvy se doporučuje zejména u půjčky, jejímž předmětem jsou peněžní prostředky a současné ujednání úroků
- věřitel se zavazuje přenechat dlužníkovi **věci** určené podle druhu (hromadné, zastupitelné), zejména **peníze**; dlužník se zavazuje **vrátit** po uplynutí dohodnuté doby věci stejného druhu
- jako odměnu za půjčení peněz lze dohodnout **úroky** a za půjčení jiných věcí vrácení přiměřeného většího množství těchto věcí
- jedním ze znaků půjčky je její dočasnost; stanovení doby vrácení však není nezbytnou náležitostí smlouvy. Není-li doba splatnosti dohodnuta, je dlužník povinen splnit dluh prvního dne poté, kdy byl o plnění věřitelem požádán.

Smlouva o výpůjčce

- smlouva nemusí být písemná
- půjčitel **bezúplatně** přenechává věci individuálně určené (nezastupitelné) vypůjčitel k užívání na dohodnutou dobu

Základní rozdíly mezi smlouvou o půjčce a smlouvou o výpůjčce

1. půjčují se věci určené podle druhu; vypůjčují se věci individuálně určené
2. u půjčky se vracejí věci stejného druhu; u výpůjčky se vracejí přesně ty věci, které byly vypůjčeny

Nájemní smlouva

- pronajímatel přenechává **za úplatu** nájemci věc, aby ji dočasně užíval nebo z ní bral užítky
- občanský zákoník upravuje nájem jednak obecně, jednak jednotlivé druhy nájemních vztahů → nájem bytu, nájem jiných bytových místností v zařízeních určených k trvalému bydlení (svobodárny), podnikatelský nájem movitých věcí
- nájem a podnájem nebytových prostor upravuje zvláštní zákon
- **pronajímatel je povinen odevzdat** nájemci **předmět nájmu a udržovat jej** ve stavu způsobilém k užívání
- **nájemce** je oprávněn **užívat** najatou **věc** dohodnutým způsobem a je povinen řádně **platit nájemné**
- **nájemce může přenechat najatou věc do podnájmu** (s výjimkou nájmu bytu)

- nájemce nesmí bez souhlasu pronajímatele provádět na věci změny
- po skončení nájmu je nájemce povinen vrátit věc ve stavu, v jakém ji převzal

Zánik nájmu

1. Uplynutím doby, na kterou byl sjednán
2. Dohodou
3. Výpovědí
4. Odstoupením od smlouvy
5. Zničením pronajaté věci

Dojde-li ke změně vlastnictví pronajaté věci, vstupuje nový vlastník do právního postavení pronajímatele.

NÁJEM BYTU

- pokud nebyla smlouva uzavřena písemně, vyhotovuje se **zápis** o jejím obsahu
- uzavírá se buď **na dobu určitou nebo bez určení doby užívání**
- **pronajímatel je povinen předat a udržovat byt** ve stavu způsobilém k řádnému užívání
- **údržbu a drobné opravy** v bytě **hradí nájemce**, není-li dohodnuto jinak
- nájemce nesmí provádět stavební úpravy ani jiné podstatné změny v bytě bez souhlasu pronajímatele
- neodstraní-li pronajímatel závady, bránící řádnému užívání bytu, má nájemce právo odstranit tyto závady po předchozím upozornění pronajímatele a požadovat od něj úhradu nákladů (musí uplatnit do šesti měsíců od odstranění závad)
- byt může mít ve společném nájmu více nájemců. Jestliže se za trvání manželství manželé nebo jeden z nich stanou nájemci bytu, vznikne **společný nájem bytu manžely**. Když byl jeden z manželů nájemcem bytu před uzavřením manželství, vzniká uzavřením manželství, oběma manželům společný nájem bytu.
- obdobně jako u manželů **se nájemní vztah mění nebo nově vzniká přímo ze zákona**, jestliže **nájemce zemře** nebo trvale **opustí společnou domácnost**
- po smrti jednoho z manželů nájemcem zůstane pozůstalý manžel; jinak se stávají společnými nájemci děti, vnuci, rodiče, sourozenci, zeť a snacha, kteří s nájemcem žili ve společné domácnosti a nemají vlastní byt. Nájemci nebo spolunájemci se stávají také ti, kdo pečovali o společnou domácnost nájemce nebo na něj byli odkázáni výživou (např. druh nebo družka), jestliže s ním žili ve společné domácnosti alespoň po dobu posledních tří let a nemají vlastní byt.

Zánik nájmu bytu

- a) uplynutí doby
- b) písemná dohoda účastníků
- c) písemná výpověď

Pronajímatel může vypovědět nájem bytu jen s přivolením soudu z některého z 8 důvodů uvedených v obč. zákoníku → např. pronajímatel potřebuje byt pro sebe nebo osoby blízké, nájemce byt neuvžívá, má dva byty, neplatí nájemné nebo hrubě porušuje dobré mravy v domě.

Podle okolností nájemce buď není povinen byt vyklidit bez bytové náhrady, nebo se pro něj náhradní bydlení nemusí obstarávat.

- Bytové náhrady:**
1. náhradní byt
 2. náhradní ubytování (např. svobodárna, podnájem)

Na základě písemné dohody nájemců schválené pronajímateli si mohou nájemci **vyměnit byty**. S písemným souhlasem pronajímatele je nájemce oprávněn **přenechat** najatý byt nebo jeho část **do podnájmu**.

Smlouva o ubytování

- ubytovatel poskytuje objednateli za úplatu **přechodné ubytování** na dohodnutou dobu v zařízení k tomu určeném (hotel, noclehárna, ubytovna a jiné zařízení)
- ubytovatel je odpovědný za věci ubytovaných osob vnesené do ubytovacích prostor
- **ubytovaný může odstoupit** od smlouvy **před uplynutím dohodnuté doby ubytování**, musí však ubytovateli nahradit vzniklou újmu, jestliže jí ubytovatel nemohl zabránit např. ubytováním jiné osoby
- ubytovatel může od smlouvy odstoupit, jestliže ubytovaný hrubě porušuje dobré mravy nebo povinnosti vyplývající ze smlouvy

Smlouvy o přepravě

Práva a povinnosti z přepravních smluv podrobně upravují **přepravní řády** pro jednotlivé druhy přepravy.

SMLOUVA O PŘEPRAVĚ OSOB

- cestujícím, který za stanovené jízdné použije dopravcův dopravní prostředek, vzniká nárok, aby ho dopravce přepravil do místa určení řádně a včas
- u pravidelné dopravy je smlouva uzavřena vstupem do dopravního prostředku
- při nepravidelné přepravě (např. autobusový zájezd), je dopravce povinen nahradit cestujícím škodu vzniklou tím, že přeprava nebyla provedena včas (nelze vyloučit přepravním řádem)

SMLOUVA O PŘEPRAVĚ NÁKLADU

- dopravce se zavazuje odesílateli, že za přepravné přepraví jeho zásilku s odbornou péčí a ve stanovené lhůtě do určeného místa a vydá ji příjemci
- na požádání je odesílatel povinen písemně potvrdit objednávku a dopravce převzetí zásilky
- dopravce odpovídá za škodu na přepravované zásilce, vzniklou v době od jejího převzetí k přepravě do vydání příjemci. Není nutné dokázat dopravci zavinění (!). Výjimky → škodu způsobil odesílatel nebo příjemce, zásilka nebo její obal je vadný, zvláštní povaha zásilky (rychle se kazící zboží), neodvratitelná okolnost (živelní pohroma).

Příkazní smlouva

- příkazník se zavazuje, že pro příkazce **osobně** obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost
- odměna jen tehdy, jestliže byla dohodnuta nebo je obvyklá
- odměna se platí, i když výsledek nenastal, ledaže nezdár jednání byl způsoben porušením povinností příkazníka
- speciální druhy příkazních smluv → **smlouva o obstarání věci, smlouva o obstarání prodeje věci**

SMLOUVA O OBSTARÁNÍ VĚCI

- např. zajištění ubytování, zájezdu, rekreačního pobytu
- obstaratel má právo věc obstarat i prostřednictvím jiné osoby
- objednatel je povinen poskytnout odměnu
- obstaratel musí vydat objednateli písemné potvrzení s uvedením předmětu obstarání, ceny a doby
- objednatel může až do obstarání věci od smlouvy odstoupit; musí však obstarateli nahradit účelně vynaložené náklady
- od pokynů objednatele se obstaratel může odchýlit, jen když je to v zájmu objednatele nezbytné a nelze-li včas dosáhnout jeho souhlasu

SMLOUVA O OBSTARÁNÍ PRODEJE VĚCI (o tzv. komisním prodeji)

- smlouva musí být písemná
- odměna pro obstaratele pouze v případě, když svěřenou věc prodá
- smlouva se ruší, nebyla-li věc prodána do 3 měsíců, není-li dohodnuto jinak; dohodnout lze i pozdější prodej za nižší cenu

JEDNATELSTVÍ BEZ PŘÍKAZU

- nejedná se o příkazní ani jinou smlouvu
- jedná se o obstarání cizí záležitosti jednostranně (bez oprávnění!)
- když jednájící osoba obstarala cizí záležitost proto, aby odvrátila hrozící škodu, má nárok na náhradu nutných výdajů od toho, jehož záležitost byla obstarána, i když se výsledek bez zavinění jednájícího nedostavil
- např. uschování zapomenuté věci

Smlouva o úschově

- složiteli vzniká právo, aby schovatel movitou věc od něj do úschovy převzatou řádně opatroval
- ve smlouvě lze dohodnout, že schovatel může věc odevzdat do úschovy dalšímu schovateli
- složitel je povinen nahradit schovateli nezbytné náklady, které na věc při jejím opatrování vynaložil
- odměna za úschovu jen na základě dohody nebo odpovídá-li to předmětu podnikání schovatele anebo zvyklostem
- schovatel je povinen převzatou věc opatrovat dohodnutým způsobem a nebyla-li dohoda o způsobu úschovy uzavřena, je povinen ji opatrovat pečlivě, zejména je povinen dát ji pojistit, je-li to obvyklé, a po uplynutí doby úschovy převzatou věc vrátit spolu s tím, co k ní přibylo
- schovatel je povinen vrátit věc složiteli na požádání i před uplynutím sjednané doby úschovy, ale sám není oprávněn vrátit ji dříve, ledaže věc nemůže pro nepředvídatelnou okolnost bezpečně nebo bez vlastní škody opatrovat
- není-li ujednáno a ani z okolností zřejmé, jak dlouho má být věc v úschově, může složitel kdykoli žádat vrácení věci a schovatel může věc kdykoli vrátit
- vzájemných práv z úschovy se lze domáhat pouze do šesti měsíců po vrácení věci, jinak zaniknou

Smlouva zprostředkovatelská

- zprostředkovatel se zavazuje obstarat zájemci za odměnu uzavření smlouvy a zájemce se zavazuje zprostředkovateli poskytnout odměnu tehdy, byl-li výsledek dosažen přičiněním zprostředkovatele
- zprostředkovateli patří odměna v dohodnuté výši; odměnu je třeba sjednat v souladu s obecně závaznými právními předpisy, jinak je smlouva neplatná
- zprostředkovateli patří kromě odměny náhrada nákladů pouze tehdy, je-li to výslovně dohodnuto
- zájemce a zprostředkovatel jsou povinni oznamovat si navzájem všechny důležité okolnosti související se zprostředkováním
- zprostředkovatel je oprávněn za zájemce jednat nebo přijímat cokoliv, jen byl-li k tomu zmocněn písemnou plnou mocí

Vklady

- smlouva o vkladu vzniká mezi vkladatelem (FO, PO) a peněžním ústavem složením vkladu u peněžního ústavu a jeho přijetím peněžním ústavem
- vkladatel má právo na úroky nebo jiné majetkové výhody stanovené peněžním ústavem v souladu s opatřením podle zvláštních předpisů
- vkladatel (popř. i jiná oprávněná osoba) má právo s vkladem nakládat
- vkladatel může v dohodě s peněžním ústavem vázat (vinkulovat) výplatu vkladu na sdělení hesla nebo na splnění jiné podmínky
- nezná-li vkladatel heslo, musí prokázat, že mu vklad náleží

Vklady na vkladních knížkách

- přijetí vkladu potvrdí peněžní ústav vkladní knížkou upravenou tak, aby z ní byla zřejmá výše vkladu, jeho změny a konečný stav
- bez předložení vkladní knížky nelze s vkladem nakládat
- při ztrátě nebo zničení vkladní knížky může vkladatel s vkladem nakládat, jen prohlásí-li peněžní ústav na jeho návrh či na návrh toho, kdo má na tom právní zájem, vkladní knížku za umořenou
- po umoření vydá peněžní ústav vkladateli novou vkladní knížku nebo vyplatí celý vklad
- jestliže vkladatel po 20 let s vkladem nenakládal ani nepředložil vkladní knížku na doplnění záznamů, ruší se vkladový vztah; vkladatel má právo na výplatu zůstatku zrušeného vkladu

Vkladní listy

- vkladní list je potvrzením peněžního ústavu o pevném jednorázovém vkladu
- výše vkladu je uvedena na vkladním listu
- jinak se na vkladní list vztahují přiměřeně ustanovení o vkladních knížkách

Smlouva o sdružení

- několik osob se sdružuje, aby se společně přičinily o dosažení sjednaného účelu
- např. smlouva vlastníků rekreačních chat o tom, že si postaví společnou studnu a rozvody vody do svých chat
- nevzniká PO, sdružení nemá způsobilost k právům a povinnostem a nemusí být nikde registrováno
- každý účastník sdružení je povinen vyvíjet činnost, ke které se ve smlouvě zavázal

- majetek získaný při výkonu společné činnosti je ve spoluvlastnictví účastníků sdružení
- podíly na majetku získaném společnou činností jsou stejné, není-li smlouvou určeno jinak
- ze závazků vůči třetím osobám jsou účastníci zavázáni společně a nerozdílně
- není-li ve smlouvě stanoveno jinak, rozhodují účastníci o obstarávání společných věcí jednomyslně; má-li podle smlouvy rozhodovat většina hlasů, patří každému účastníku jeden hlas
- každý účastník může ze sdružení vystoupit, ne však v nevhodné době a k újmě ostatních účastníků sdružení; z vážných důvodů však může ze sdružení vystoupit kdykoli, a to i když byla dohodnuta výpovědní lhůta
- z vážných důvodů lze účastníka ze sdružení vyloučit, a to pouze jednomyslným usnesením ostatních účastníků sdružení, nestanoví-li smlouva jinak.

Smlouva o důchodu

- smlouvou o důchodu se zakládá někomu na doživotně nebo na jinak stanovenou dobu neurčitého trvání právo na vyplácení určitého důchodu
- smlouva o důchodu musí být uzavřena písemně
- právo na důchod nelze převést na jiného; splatné dávky lze však postoupit

Sázka a hra

- **výhry ze sázek, her a losů** (z tombol a loterií) lze soudně vymáhat jen tehdy, jde-li o výherní **podnik provozovaný státem nebo úředně povolený**; ostatní nejen nelze vymáhat, ale ani platně zajistit

Cestovní smlouva

- cestovní kancelář se zavazuje, že zákazníkovi poskytne zájezd a zákazník se zavazuje, že zaplatí smlouvenou cenu
- návrh cestovní smlouvy předkládá zákazníkovi cestovní kancelář
- spolu s cestovní smlouvou je cestovní kancelář povinna předat zákazníkovi doklad o pojištění vystavený pojišťovnou
- cestovní smlouva musí být písemná

Podstatné náležitosti smlouvy

- označení smluvních stran
- vymezení zájezdu (termín zahájení a ukončení, uvedení všech poskytovaných služeb cestovního ruchu)
- cenu zájezdu, včetně časového rozvrhu plateb a výši zálohy
- způsob, jakým má zákazník uplatnit své nároky plynoucí z porušení právní povinnosti cestovní kanceláře
- výši odstupného, které je povinen zákazník cestovní kanceláři uhradit při odstoupení od cestovní smlouvy
- jsou-li součástí zájezdu i další platby za služby, jejichž cena není zahrnuta v ceně zájezdu, údaje o počtu a výši těchto dalších plateb
- je-li součástí zájezdu ubytování, jeho polohu, kategorii, stupeň vybavenosti a hlavní charakteristické znaky
- je-li součástí zájezdu doprava, druh, charakteristiku a kategorii dopravního prostředku, údaje o trase cesty

- i) je-li součástí zájezdu stravování, jeho způsob a rozsah
 - j) je-li realizace zájezdu podmíněna dosažením minimálního počtu zákazníků, výslovné uvedení této skutečnosti a současně lhůtu, ve které nejpozději musí cestovní kancelář zákazníka písemně informovat o zrušení zájezdu z důvodu nedosažení minimálního počtu zákazníků
 - k) jsou-li důvody pro stanovení podmínek, které musí účastník zájezdu splňovat, uvedení těchto podmínek a lhůtu, ve které může zákazník oznámit, že se zájezdu místo něho zúčastní jiná osoba, pokud jsou důvody pro její stanovení
- v cestovní smlouvě lze dohodnout, že cestovní kancelář je oprávněna jednostranným úkonem zvýšit cenu zájezdu, jestliže je zároveň přesně stanoven způsob výpočtu zvýšení ceny (ne však během 20 dnů před zahájením zájezdu)
 - cenu zájezdu lze zvýšit jen v případě, že dojde ke zvýšení:
 - a) ceny za dopravu včetně cen pohonných hmot
 - b) plateb spojených s dopravou, např. letištních a přístavních poplatků, které jsou zahrnuty v ceně zájezdu
 - c) kursu české koruny použitého pro stanovení ceny zájezdu v průměru o více než 10 %
 - před zahájením zájezdu může zákazník písemně oznámit cestovní kanceláři, že se zájezdu místo něho zúčastní jiná osoba v oznámení uvedená
 - původní a nový zákazník společně a nerozdílně odpovídají za zaplacení ceny zájezdu a úhradu nákladů, pokud takové náklady cestovní kanceláři v souvislosti se změnou zákazníka vzniknou
 - zákazník může před zahájením zájezdu od cestovní smlouvy odstoupit; cestovní kancelář může před zahájením zájezdu od cestovní smlouvy odstoupit jen z důvodu zrušení zájezdu nebo z důvodu porušení povinností zákazníkem
 - zruší-li cestovní kancelář zájezd ve lhůtě kratší než 20 dnů před termínem jeho zahájení, je povinna uhradit zákazníkovi pokutu ve výši 10 % z ceny zájezdu; právo zákazníka na náhradu škody tím není dotčeno
 - cestovní kancelář odpovídá zákazníkovi za porušení závazků vyplývajících z uzavřené cestovní smlouvy bez ohledu na to, zda tyto závazky mají být splněny cestovní kanceláří nebo jinými dodavateli služeb cestovního ruchu poskytovaných v rámci zájezdu

